

Els ocells obscurs vists per na Lucia Pietrelli

40UTES

PORTADA PEIX FRESC AGENDA CRÍTICA ARTICLES PUTES SAGRADES COLUMNES 40PUTES.TV RASPUTIN CLUB

HOME / CRÍTICA / MIQUEL BEZARES, "OCELLS OBSCURS DE MI" (LEONARD MUNTANER, 2014)

MIQUEL BEZARES, "OCELLS OBSCURS DE MI" (LEONARD MUNTANER, 2014)

0 Comments

SHARE: [f](#) [t](#) [g+](#) [✉](#)

Sempre hauríem de recordar que cada poemari és un món. Podem intentar abastar-lo tot, però mai no ho aconseguirem. És com en la vida de cada dia: nosaltres mirem però els ulls ens marquen els límits de la visió i sempre queden terra i cel més enllà, un terra i un cel que en aquell moment no ens està donat mirar. Sempre ens està vetada la totalitat i, dins del món d'*Ocells obscurs de mi* de Miquel Bezares (Llucmajor, 1968), la meua serà, com la vostra, una lectura parcial i personal. Tenim els ulls que tenim. Tan sols ens donen una mirada.

Aquell llibre-món de poemes està dividit en tres parts i potser el nucli es trobi en la secció central, l'única en prosa, la més inspirada en el fotògraf **Toni Catany** (a qui està dedicat tot el llibre, *in memoriam*) i en les seves imatges, en les seves natures mortes. En aquesta secció de cop apareixen dos personatges: l'ésser dorment i l'ésser desastrat. A partir d'aquest nucli podem recompondre tot el poemari, perquè és aquí on apareixen plegats, explicitats per primera i única vegada, ben definits: "*I, entre els atzarosos plecs del somni... l'ésser dorment i l'ésser desastrat: els subjectes lògics i substancials de la desaparició*". En la resta de poemes la parella s'escindeix, cada un apareix per separat i d'alguna manera amagat. Se separen.

Ocells obscurs de mi està dividit en tres parts, o podríem dir que té tres caps, com el **Cèrber** de la mitologia: *En desolat feu, Vanitas* i *Contra aflicció*. Com el ca guardià de les portes de l'infern, que tenia tres caps i impedia la sortida als morts i l'entrada als vius, aquest Cèrber poètic impedeix la sortida de l'ésser dorment i l'entrada de l'ésser desastrat. L'ésser desastrat aquí camina, transita per espais diferents marcats pel dolor i per la ira i pareix no arribar mai a destinació, mentre que l'ésser dorment dorm damunt "*el bell cadàver del somni*", damunt "*la flor que pot fer mal*", perquè és "*la flor crescuda entre els morts*".

Som davant d'un llibre que viu de dualitats, de dos personatges que s'atreuen i es rebutgen al mateix temps i que aspiren al mateix destí: la desaparició. L'ésser desastrat arriba fins al laberint, es desvesteix i sagna, però no

el deixen entrar per placar la seva inquietud... en canvi, l'ésser dorment ja té un lloc propi dins de les natures nocturnes, ja s'ha mimetitzat amb el silenci, amb els ossos de les flors i dels somnis, però no vol quedar-se tot sol.

La recurrència (com ja al darrer poemari de Miquel Bezares, *Origen*) de la paraula "cor" fa que es pugui pensar que la desaparició a la que aspira sigui la desaparició del cor, d'aquest òrgan que substitueix la fruita i les flors de les natures mortes, aquesta carn que ho genera i degenera tot. Perquè, també en les fotografies de Toni Catany, què són les flors i les fruites de les natures mortes, sinó atributs del cor? Del cor d'un cos que coneix la metamorfosi i s'obre al sincretisme de la vida i dels sentiments. Reformulant el títol d'un poema de Miquel Bezares podríem dir que aquí, ara, si jo no dic carn, vosaltres no podeu dir desig. No hi ha desig sense carn, com no hi ha carn sense desig, i tot depèn del cor: el cor ho condiciona tot i representa el desencadenant de cada sensació retratada dins d'aquests poemes. La carn del cor ferida, per repetides vegades ferida. Diu Bezares: "Es dur, avui, / donar-me a tu" i aquest Tu ja ens multiplica i ens fa duals. L'ésser desastrat vol donar-se a l'ésser dorment per descansar plegats; l'ésser dorment vol englobar l'ésser desastrat per retrobar-se units dins de la pau del somni i de la mort. Hi ha un ésser actiu i un ésser passiu, com en l'acte de l'amor, un acte que de manera explícita mai no apareix dins d'*Ocells obscurs de mi*, però que, de manera encoberta, és molt present. La fusió de dos éssers que són ambdós el Poeta, que són el Poeta a la recerca d'un altre cor, necessari per completar-se, dins d'aquesta lluita contra el Cèrber del poemari que marca el límit i la lluita, la frontera entre la vida i la mort.

"Puc intuir / el trau abans d'haver al cos la sang", diu un altre vers, cap al final, i de nou és la intuïció de qui, al tenir un altre ésser a dins, nota el trau de l'altre abans de veure la sang al seu propi cos. Se solapen i se confonen l'ésser desastrat i l'ésser dorment que només voldrien la pau de la desaparició. L'ésser desastrat està condemnat a carregar amb la mort de l'ésser dorment. Amb quants de morts, amb quantes morts carrega cadascú de nosaltres?

A *Ocells obscurs de mi* hi ha una llum tèbia acaronada per aquests ocells que són els guies del camí, els que detenen la veritat, el misteri i el secret, tot i sabent, segons les mateixes paraules de Miquel Bezares, que "la veritat és negra i fa mal". Perquè "la venerable quietud de l'ocell no és bellesa, sinó mort" i el destí del seu vol, perseguit per l'ésser desastrat i assolit per l'ésser dorment, pareix ser la fi de tota sensibilitat, la fi dels batecs del cor.

Tot i ser inhàbils per la mort, els ocells s'estampen contra els vidres i moren... mentre els humans, tot i ser inhàbils per la vida, viuen entre el dolor i la ira, entre l'atzar i el desig. És la imperfecció de les coses animades, vetllada per la llum de les fotografies de Toni Catany, de les seves natures mortes (moltes de les quals apareixen en aquests dies en l'exposició *Altars profans* de Lluçmajor, muntada en ocasió del primer aniversari de la seva mort). No hem d'oblidar que hi ha una categoria peculiar de natura morta que du el nom de *Vanitas*, com el segon apartat del poemari de Miquel Bezares. Las *Vanitas* són natures mortes amb un alt valor simbòlic i religiós que subratllen la fragilitat i la brevetat de les coses enfront a la certesa de la mort. *Oscurs ocells de mi* és, doncs, una *Vanitas* feta paraula, una lluita entre l'ésser desastrat i l'ésser dorment que tothom du a dins.

On queda el darrer alè?

Els ocells obscurs que donen títol al llibre es fan testimoni d'aquesta batalla, volen com ocells i de manera obscura moren sense voler ni saber morir. Així acabem tots al final del llibre: inhàbils, ells i nosaltres, entre l'existència i la desaparició.